

21.9.2022

Tietosuojailmoitus: Liikenteen päästövähennyskeinojen vaikutukset

1. Tutkimuksessa selvitetään liikenteen päästövähennyskeinojen vaikutuksia päästöihin, kokonaishyvinvointiin ja tulonjakoon. Tutkimukseen on saatu rahoitusta liikenne- ja viestintäministeriöltä.
2. Tutkimuksessa käsitellään henkilötietoja, jotka on saatu puhelinhaastatteluista sekä taustatietoja viranomaisrekistereistä ja kaupallisista lähteistä. Puhelinhaastatteluihin on kutsuttu satunnainen joukko täysi-ikäisiä suomalaisia, jotka on rekisteröity bensiini- tai dieselauton omistajaksi tai haltijaksi liikenne- ja viestintävirasto Traficomin liikenneasioiden rekisterissä. Kutsuttavien puhelinnumerot on poimittu Profinderin puhelinluettelotiedoista. Haastatteluun vastaaminen vie aikaa noin 10 minuuttia.
3. Aalto-yliopisto toteuttaa tutkimuksen yhteistyössä Kantar TNS Oy:n ja Tilastokeskuksen kanssa. Kantar TNS Oy suorittaa puhelinhaastattelut ja toimittaa kerätyn aineiston Tilastokeskukselle. Tilastokeskus pseudonymisoi puhelinhaastatteluilla saadun aineiston sekä viranomaisrekistereistä kerätyn aineiston, eli poistaa niistä suorat tunnisteen kuten nimen tai henkilötunnuksen, ja korvaa ne tunnuksella, josta henkilö ei ole tunnistettavissa. Pseudonymisoitu aineisto toimitetaan Aalto-yliopiston tutkijoiden analysoitavaksi Tilastokeskuksen tietoturvallisen Fiona-etäkäyttöjärjestelmän kautta.
4. Kantar TNS Oy ei käsittele viranomaisrekistereistä kerättyä aineistoa, ja säilyttää puhelinhaastatteluaineiston vain väliaikaisesti, kunnes sen onnistunut toimitus Tilastokeskukselle on varmistettu. Tilastokeskus säilyttää aineistoja käytäntöjensä mukaisesti. Aalto-yliopisto käsittelee ainoastaan pseudonymisoitua aineistoa Tilastokeskuksen etäkäyttöjärjestelmässä.
5. Mitä henkilötietoja käsitellään tutkimuksessa?

Tutkimuksessa käsitellään eri viranomaisten, esimerkiksi Verohallinnon ja Digi- ja väestötietoviraston, Tilastokeskukselle tilastointitarkoitusta varten toimittamia aineistoja, joiden rekisterinpitäjä on Tilastokeskus. Näiden lisäksi käsitellään liikenne- ja viestintävirasto Traficomin rekisteristä saatavia tietoja, ja NettiX Oy:lta saatavia tietoja ajoneuvojen myynti-ilmoituksista. Tutkimusaineistoon voidaan myös myöhemmin yhdistää muista rekistereistä saatavia tietoja, jolloin tätä tietosuojailmoitusta päivitetään. Tilastokeskus poistaa nimet ja henkilötunnukset ja korvaa ne pseudotunnuksilla ennen aineiston toimittamista Aalto-yliopiston tutkijoiden analysoitavaksi.

Aalto-yliopisto käsittelee haastatteluvastauksia, jotka on yhdistetty Tilastokeskuksen viranomaisrekistereistä koottuihin tutkimusaineistoihin, mutta Aalto-yliopiston tutkijat eivät käsittele henkilötunnuksia tai henkilöiden nimiä. Tilastokeskuksen Aalto-yliopiston tutkijoille toimittama pseudonymisoitu tutkimusaineisto sisältää tiedot henkilön ja hänen asutuskuntansa (asutokunnalla tarkoitetaan samassa asuinhuoneistossa vakituisesti asuvia ihmisiä) tuloista, asuin- ja työpaikoista, työsuhteista, omistuksessa ja käytössä olevista ajoneuvoista, sekä muista demografisista tiedoista kuten sukupuolesta, iästä, koulutuksesta ja ammatista.

Tilastokeskuksen tutkimusaineistoista on saatavilla yksityiskohtainen kuvaus osoitteesta <https://taika.stat.fi/>. Tässä tutkimuksessa haastatteluvastauksiin yhdistetään seuraavat aineistot (vuosiluvut suluissa kertovat miltä vuosilta kunkin aineiston tiedot on saatavissa, mukaan lukien aineistojen tulevat päivitykset tutkimukselle myönnetyn käyttöluvan aikana):

- FOLK perustieto (1987-2026)

- FOLK asuntokunta (1987-2026)
- FOLK työssäkäynti (1987-2026)
- FOLK tulotieto (1987-2026)
- FOLK tutkinto (1987-2026)
- FIRM_ENTER yritystietovarasto (1987-2026)
- INFRA sijaintitietomoduuli (1987-2026)
- TRAFI valmismoduuli 1, ajoneuvotiedot (2013-2026)
- TRAFI valmismoduuli 2, omistaja/haltijatiedot (2013-2026)

Näiden lisäksi yhdistetään räätälöity aineisto, joka sisältää työpaikkojen sijaintitiedot 250m*250m-ruututasolla (1988-2026), sekä aineisto, joka sisältää ajoneuvojen myynti-ilmoituksiin sisältyviä tietoja, kuten hintapyyntöä (tämän aineiston tietosisällöstä saa hyvän kuvan tarkastelemalla käyttäjien ilmoituksia osoitteessa <https://www.nettiauto.com/>). Tätä listaa päivitetään, mikäli haastatteluvastauksiin myöhemmin yhdistetään muita aineistoja.

Kantar TNS Oy käsittelee haastatteluvastausten lisäksi henkilön puhelinnumeroa, nimeä, ikää, asiointikieltä, postiosoitetta, sekä hänelle rekisteröidyn ajoneuvon merkkiä, mallia, käyttöönottopäivämäärää ja muita teknisiä tietoja. Nämä tiedot saadaan Traficomien rekisteristä sekä Profinderin phelinluettelotiedoista, ja ne toimitetaan suoraan Kantarille. Kantar käsittelee näitä tietoja ainoastaan väliaikaisesti, kunnes onnistunut tiedonsiirto Tilastokeskukselle on varmistettu. Kantar ei käsittele viranomaisrekistereistä koottua tutkimusaineistoa.

5. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus ja käsittelyperuste

Tutkimuksessa selvitetään liikenteen päästövähennyskeinojen vaikutuksia päästöihin, kokonaishyvointiin ja tulonjakoon. Puhelinhaastatteluilla kerätään tietoja autoilijoiden suhtautumisesta kustannuksiin, joita päästöjen vähentäminen saattaa heille aiheuttaa. Yhdistettynä edellisessä kohdassa lueteltuihin taustatietoihin henkilöistä sekä heidän ajoneuvoistaan, tämä mahdollistaa odotettujen hyötyjen ja kustannusten sekä päästöjen kehittymisen arvioinnin eri väestöryhmissä.

Henkilötietojen käsittely ei vaikuta tutkimukseen osallistuviin. Yksilötason henkilötietojen käsittely on tarpeellista, jotta tulosten keskiarvojen lisäksi pystytään arvioimaan niiden hajontaa eri ulottuvuuksien (esimerkiksi tulojen ja asuinpaikan) mukaan, mikä on välttämätöntä tulonjakoanalyysin kannalta.

Henkilötietojen käsittelyn käsittelyperusteena perusteena on tieteellinen tutkimus, yleisen edun mukainen tehtävä.

7. Tietojen käsittely etäkäyttöyhteydellä

Tietoja käsitellään Tilastokeskuksen Fiona-käyttöympäristössä etäyhteydellä. Aalto-yliopiston tutkijoiden lisäksi etäkäyttöyhteys on Valtion Taloudellisen Tutkimuskeskuksen VATT:n tutkijalla.

Data pseudonymisoidaan Tilastokeskuksen toimesta ennen sen luovuttamista Aalto-yliopiston tutkijoiden käyttöön. Aalto-yliopiston tutkijat käyttävät dataa etäyhteydellä Tilastokeskuksen Fiona-järjestelmässä, ja huolehtivat siitä, että datan pohjalta julkaistaan materiaalia vain anonymisoidussa muodossa, eli niin, että siitä ei ole mahdollista tunnistaa yksittäisiä henkilöitä suorasti tai epäsuorasti esimerkiksi asuinpaikan ja iän perusteella. Myös Tilastokeskus tarkistaa, että Aalto-yliopiston tutkijoiden etäkäyttöjärjestelmästä ulos ottama materiaali on anonymisoitua. Anonymisoitu data ei ole enää katsottavissa henkilötiedoiksi.

Tilastokeskus on myöntänyt Aalto-yliopiston tutkijoille luvan datan käyttöön etäkäyttöjärjestelmässään 31.12.2026 asti. Luvalla voidaan tutkimuksellisten tarpeiden vaatiessa hakea jatkoaikaa. Luvan päättymisen jälkeen Tilastokeskus poistaa henkilötietoja sisältävän datan Aalto-yliopiston käytöstä, ja toimittaa haastatteluvastaukset Aalto-yliopistolle muodossa, josta vastaajan henkilöllisyyttä ei voi enää tunnistaa. Nämä anonymisoidut haastatteluvastaukset säilytetään pysyvästi Aalto-yliopiston tietoturvalisessä järjestelmässä tutkimustulosten myöhemmän verifiointin sekä samasta aiheesta tehtävien jatkotutkimusten mahdollistamiseksi.

8. Henkilötietojen siirto EU:n ja ETA:n ulkopuolisiin valtioihin

Aalto-yliopisto ei siirrä henkilötietoa Euroopan Unionin eikä Euroopan Talousalueen ulkopuolelle.

9. Tutkimukseen osallistuvan oikeudet

Yleisen tietosuojalain (GDPR) mukaan Rekisteröidyillä on oikeus:

- saada tietoa henkilötietojen käsittelystä
- tarkastaa itseään koskevat tiedot
- pyytää tietojensa oikaisua
- pyytää tietojensa käsittelyn rajoittamista
- vastustaa tietojensa käsittelyä
- Oikeus tietojen poistamiseen, jos tutkimusdataa on käsitelty laittomasti ja käsittely ei ole enää tarpeen yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamisessa, tieteellisen tutkimuksen tavoitteiden tai tilastollisten tavoitteiden täyttämiseksi, ja datan poistaminen ei tee tieteellisen tutkimuksen päämääriä mahdottomiksi tai aiheuta vakavaa haittaa tieteelliselle tutkimukselle.

Siinä tapauksessa, että tutkimuksen tekeminen ei edellytä tai ei enää edellytä rekisteröidyn tunnistamista, Aalto-yliopisto ei ole velvoitettu hankkimaan lisää tietoja, jotta data tai rekisteröity voitaisiin tunnistaa vain sen vuoksi, että rekisteröity voisi käyttää oikeuksiaan. Jos Aalto-yliopisto ei tunnista dataa, joka on liitettävissä tiettyyn rekisteröityyn, niin rekisteröidyllä ei ole oikeutta tietojen tarkastamiseen, tietojen korjaamiseen, tietojen käsittelyn vastustamiseen eikä tietojen poistamiseen. Jos rekisteröity kuitenkin antaa lisätietoja, joiden avulla hänet voidaan tunnistaa tutkimusdatasta, niin oikeuksia ei rajoiteta.

Dataa käytetään tieteellisen tutkimuksen tarkoituksiin, eikä sitä käytetä tutkimukseen osallistuvaan liittyvään päätöksentekoon.

10. Lisätietoa tutkimuksesta ja oikeuksien käyttämisestä

Tässä tutkimuksessa rekisterinpitäjänä on Aalto-yliopisto.

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa on:

Professori Matti Liski
Sähköposti: matti.liski@aalto.fi

Tutkimukseen osallistuvan tulee ottaa yhteyttä Aalto-yliopiston tietosuojavastaavaan, jos hänellä on kysymyksiä tai vaatimuksia henkilötietojen käsittelyn osalta:

Tietosuojavastaava:

Puhelinnumero: 09 47001

Sähköposti: tietosuojavastaava@aalto.fi

Jos tutkimukseen osallistuva kokee, että hänen henkilötietojaan on käsitelty tietosuojalainsäädännön vastaisesti, on osallistujalla oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle, tietosuojavaltuutetulle (lue lisää: <http://www.tietosuoja.fi>).